

meget lærerigt og vilde meddele sine Landsmænd sine Indtryk.

Udenfor Avisredaktionernes Vinduer, hvor Valgresultaterne opslaaes, staar stadig en interesseret Mængde, Mænd og Kvinder; til sine Tider er det næsten ikke muligt at al-bue sig frem mellem dem.

Fordi vi har Valg i Enkeltmandskredse har Kvinderne ikke gjort sig Haab om at faa nogen Kvinde frem som Repræsentant ved Valget iaar. Socialisterne stillede en af sine Foregangskvinder, Fru Tynæs, som deres Kandidat i en Kreds i Kristiania, hvor de imidlertid ikke kunde vente at faa Flertal. Det samme gjorde de konsoliderede Venstre, idet Frøken Gina Krog af dem stilledes i Uranienborg Kreds, men med ligesaa lidet Held. I gamle Akers Kreds (Kristiania) opstilledes af Højre og frisindede Venstre General Bratlie som Repræsentant og Frøken Anna Rogstad, den fra Kvindebevægelsen saa vel kjendt Lærerinde, som Suppleant. Begge valgtes med stort Flertal. Hun er den eneste Kvinde, der er naaet frem om end kun som Suppleant. Men i Tilfælde af, at der bliver Regeringsskifte efter Valgene, er der Sandsynlighed for at General Bratlie bliver Medlem af den nye Regering, og Frøken Rogstad vil da rykke op i Repræsentantens Plads og blive Norges første kvindelige Storthingsrepræsentant. Med megen Glæde hilser derfor Kvinderne Frk. Rogstads Valg til Suppleant for gamle Akers Kreds, en Glæde, som straks gav sig Udslag i en Fest paa Holmenkollen for hende, foranstaltet af frisindede Venstres Kvinder, afholdt 23de Oktober. A. B.

Før og Nu.

Danske Kvindeforeningers Valgretsforbund holdt sin første Generalforsamling 12 Oktober 1909 efter i Aarets første Maaneder at have vedtaget at danne en Union af ligestillede Grupper.

Som Formand valgtes Kommunal lærerinde Frk. *Eline Hansen* med 38 Stemmer.

Som international Sekretær Frk. *Daugaard* med 34 Stemmer.

Som national Sekretær Fru *van der Osten* med 34 Stemmer.

De 2 resterende Portefeuiller besattes nu efter Valg af de 8 Bestyrelsesmedlemmer (af hvilke hver af Grupperne havde sendt 2) i Forening med de 3 nysvalgte Bestyrelsesmedlemmer. Stemmerne var faldne paa Frk. *Luplau* som Næstformand og Frk. *Nanna Berg* som Kasserer.

Denne Variant paa den i 1907 af mig foreslaaede Union af 1) Valgretsforbundet, 2) Dsk. Kvindesamfund, 3) Socialdemokratisk Kvindeforbund samt muligvis »Landsforbundet« eller »Indre Missionskvinders Forening« har faaet et tungere Apparat at virke med, end hvad jeg tiltænkte det. Med de 4 Grupper, vi dengang kunde paaregne, dannede Gruppernes 4 Formænd Bestyrelsen og ét Bestyrelsesmedlem skulde vælges (eventuelt 3). Altsaa 5 eller 7 Bestyrelsesmedlemmer. Jeg havde sat de 4 Grupper under lige Vilkaar. For at hævde Valgretsforbundets Overhøjhed har man senere delt det i to Dele, som giver det et dobbelt Antal Repræsentanter ved Generalforsamlingen, altsaa Halvdelen af alle — nemlig 20 — medens Dansk

Kv. Sf. nøjes med 10 og De kristelige Kvinders Forbund med 10. Det har derfor undret mig, at Dsk. Kv. Sf. foretrak det i Begyndelsen af 1909 indgivne Unionsforslag og stillede sig skarpt afvisende til det af mig tidligere indgivne.

Landsforbundet er i de forløbne Par Aar vokset saa stort, at det ikke længer har villet staa sammen med de andre Forbund i en snævert forbunden Union.

I flere andre Lande har Forbund ønsket at staa uafhængige af hinanden og dog hvert og et være optaget i Alliancen. »Unionen« synes i disse Tilfælde at være en blot ydre Form; thi man har imødekommet Forbundenes Ønske, og det synes som om Alliancens Bestyrelse korresponderer med hvert især.

Vi ønsker alle Forbundene baade i Danmark og andetsteds Held med Unionerne, hvis Oprettelse vedtoges ved London-Mødet.

Efter Kongressen i Kbh. 1906 havde Valgretsforbundet paa den internationale Bestyrelses Tilskyndelse dannet Valgretsafdelinger i sine Fagforeninger, som derpaa i deres store Masse trak sig bort fra Forbundet, hvilket reducerede dettes Medlemsantal i betydelig Grad.

Fagforeningerne blev ved Omdannelsen i Foraaret 1909 i hele deres Udstrækning atter inddragne i Forbundet. Vi formoder, at Grænserne ikke længer trækkes saa skarpe som i Alliancens første Ungdomstid. Muligvis staar den nu saa fast, at Hensynet til det internationale Kvinderaad ikke varetages saa nøje, medens dette paa sin Side véd, at naar alle Lande har faaet Stemmeret, nedlægger Alliancen de Vaaben, hvormed den førte Kvinde-Stemmerettens Sag, medens det internationale Kvinderaads Program ikke saaledes bliver udspillet. Vi paapeger ialfald disse Kendsgerninger, hvis Virkninger vi kun kan have Formodninger om.

Klogelig undlod Fru Nørlund at omdøbe vort Forbund til »Union«. Thi hvert Forbund i en Union skal betale samme Aarsafgift til Alliancen som forhen et helt Land. Altsaa skulde det være blevet: Danske Kvinders Valgretsforbund 2 Pund Sterling, Dansk Kvindesamfund 2 P. S. og Kristne Kvinders Valgretsforening 1 P. S. Da Sammensmeltningen alt var sket i 1907 mellem de 2 store Forbund og 3die Gruppe ialfald var indtraadt inden »Union« Spørgsmaalet blev ordnet ved London-Mødet, stod vi bestandig som en Eenhed. Den dobbelte Aarsafgift vedkom kun den Tohed, der opstod ved Landsforbundets Optagelse i Alliancen.

Vi vil herved sende vor hjerteligste Tak til Fru Nørlund, der med saa megen Kraft og Energi har kæmpet for Kvindernes Valgret og dannede en Sammenslutning derfor i 1899. Vi beder vore Læsere at lade deres Blik glide over Kvindestemmerets-Bladet fra Maj 1909, og de vil kunne se, hvorledes hun angreb vor dengang saa lidet imødekom-mende Regering. Vi andre, der nu staar i Arbejdet omgivet af Forstaaelse fra alle Sider, maa af Hjertet være dem taknemmelige, der skabte Protesten i Firserne, og Fru Nørlund, der sørgede for at dette Arbejde ikke faldt til Jorden men genoprejste det sidst i Halvfemserne. Det er dette vi bygger videre paa. Derfor en Tak til hende!

Johanne Müøter.

Kvindevalgretsklubben

havde sit første Møde for Vinterhalvaaret den 27. Oktober hos Fru Sophie Horten, Klubbens Kasserer. Vi var stolte og glade over at have kunnet anmode vor kvindelige Borgerrepræsentant, Fru Thora Knudsen, om at give os et Overblik over Kvindernes Deltagelse i Arbejdet i Borgerrepræsentationen fra 1. April til 1. November. Vi tør vel nok i dette Kvindeblad indgaaende omtale de hostede Erfaringer hos vore i Borgerrepræsentationen indvalgte Kvinder, og gengiver et Udtog af vor Foredragsholders Tale:

»Som De véd, mine Tilhørere, var d. 12. Marts 1909 den Dag, da Kvinderne første Gang indvalgtes i Kbhvns Borgerrepræsentation. Mange Kvinder her i vor By — ja, vel endog de fleste — vidste ikke rigtig hvad dette betød og havde endnu mindre Anelse om, hvori Arbejdet bestod. Det var forholdsvis kun faa Kvinder, der havde gjort det til deres Opgave at føre Kvindernes Sag saa vidt frem, at de fik kommunal og politisk Valgret og Valgbarhed.

»Imidlertid lykkedes det i Maanederne forud for Valget at oparbejde Interessen herfor til den Grad, at Kvinderne, da Valgdagen oprandt, stemte i rigeligt Antal, ca. 70 %.

»For de Kvinder, i hvis Lod det faldt at være Kandidater til det kommunale Valg, forelaa der et ret stort og anstrængende Arbejde; man skulde paa en Gang være Folketaler i de store Lokaler og deltage i en Masse Møder til Forberedelse af Valget foruden at sætte sig ind i Gangen i Borgerrepræsentan-ternes Arbejde for ikke at staa helt fremmed for det. Hvad vi erfarede i den Tid var navnlig, hvor svært det var at faa Kvinder til at tale ved de store Møder. Ud over den faste Stok, som havde lovet at holde ud, var det næsten umuligt med kort Varsel at faa Assistance. Vi maa absolut gøre et Arbejde paa dette Omraade, nu vi skal deltage mere i det offentlige Liv end tidligere, vi maa vænne os til at tale ved offentlige Møder og deltage i Diskussion. Vi trænger til at ud-danne os paa disse Omraader.

»Efter disse indledende Bemærkninger skal jeg gaa over til at omtale den første Aften i Borgerrepræsentationen 1. April 1909 og derefter soge at give dem et Overblik over dette halve Aars Arbejde, isærdeleshed for de kvindelige Repræsentanters Vedkom-mende.

»Vi maa erindre, at der denne Gang skulde vælges en helt ny Repræsentation. Alle Medlemmer var gaaede af ogsaa Formanden. Det tilkom da den først valgte Repræsentant (Socialdemokraten Borgbjerg) at lede det første Møde, indtil en Formand var valgt. Hans Tale formede sig som en baade udmærket og smuk Velkomsthilsen til Kvin-derne. Han bød de 26 gamle Repræsentanter Velkommen samt de 16 nyvalgte, hvoraf de 2 tidligere havde havt Sæde i Borgerrepræsentationen. Af de 14 helt nye Repræsentanter var de syv Kvinder. Den kraftige Valgdel-tagelse, som Kvinderne havde udvist, vidner om, at Kvinderne er modne til direkte Del-tagelse i det kommunale Liv, og sikkert mere modne end Mændene var første Gang, de fik Valgret og Valgbarhed.

»Gid den nye Borgerrepræsentation ved